Ὁ Μουφτῆς ὑπέφερε τὴ συμφορὰ μὲ ψυχραιμία, κρύβοντας στὸ βάθος τῆς καρδιᾶς του τὸν πόθο τῆς ἐκδικήσεως. Λόγῳ τῆς ὑψηλῆς θέσεώς του, εἶχε στενὲς σχέσεις μὲ τὸν ὑπουργὸ Μωχαμὲτ Πασσᾶ καὶ τὸν ἀρχηγὸ τῶν γενιτσάρων. Σ' αὐτοὺς λοιπὸν τοὺς δυό, ὁ σεβάσμιος Μουφτῆς ξεμυστηρεύτηκε τὸν πόνο του, καὶ ἀποφάσισαν τὸ θάνατο τοῦ μισητοῦ Βεζύρη καὶ τὴν ἐκθρόνισι τοῦ Ἰμπραήμ. Ὁ μυστικὸς πόθος τοῦ Μωχαμὲτ Πασσᾶ νὰ γίνῃ Βεζύρης, βρῆκε σύμμαχο τὸν πόθο τοῦ Μουφτῆ νὰ ἐκδικηθῆ.

Ὁ ἀρχηγὸς τῶν γενιτσάρων ὑποσχέθη νὰ διαθέση τὸ στρατό. Λέγεται μάλιστα, ὅτι ὁ Μουφτῆς κατόρθωσε νὰ παρασύρη στὴ συνωμοσία καὶ τὴ.... μητέρα τοῦ Σουλτάνου, ἡ ὁποία μισοῦσε θανάσιμα τὴ Σεκέρ. Ἡ Σουλτανομητέρα ἔδωσε τὴ συγκατάθεσί της στὴν ἐκθρόνισι, μὲ τὴν ὑπόσχεσι ὅτι δὲν θὰ τοῦ ἀφαιρέσουν τὴ ζωή.

Ἡ 7η Αὐγούστου 1648 ὡρίσθηκε γιὰ τὸ κίνημα. Τὸ σῶμα τῶν γενιτσάρων, συγκεντρωμένο, ἐτέθη ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ Μουφτῆ. Ἐβάδισαν κατ' εὐθεῖαν στὸ σεραῖ τοῦ Βεζύρη Ἀχμέτ, τὸν ἔπασσᾶν καὶ τὸν ἐκρέμασαν ἀπ' τὸ μπαλκόνι του, ἐνῶ οἱ οὐλεμάδες χτυποῦσαν τὰ τύμπανα κ' ὁ Μουφτῆς ἐφώναζε ὅτι «ὑπάρχει δικαιοσύνη κάτω ἀπ' τὸν οὐρανὸ τοῦ Θεοῦ»

***

Τὴν ἄλλη μέρα, ἔγινε νέα συγκέντρωσι. Ὁ στρατὸς ἀπήτησε ἀπ' τὸ Μουφτῆ τὴν ἐκθρόνισι τοῦ Σουλτάνου. Ὁ Μουφτῆς —θέλοντας νὰ τηρήση τὰ προσχήματα— ἔκανε στὴν ἀρχὴ τὸ δύσκολο, ὅταν ὅμως οἱ γενίτσαροι ἐδιπλασίασαν τὶς φωνές τους, ἔβγαλε φετφᾶ, προσκαλῶντας τὸ Σουλτάνο νὰ παρουσιασθῆ μπροστά του καὶ ἀπολογηθῆ.

Ὅταν ὁ Ἰμπραὴμ Α' ἔλαβε τὸ φετφᾶ, ἀγανάκτησε, ἔβρισε τὰ γένεια τοῦ Μουφτῆ καὶ ξέσχισε τὸ ἔγγραφο. Ὁ Μουφτῆς ὅμως, περιστοιχιζόμενος ἀπ' τὸ στρατό, ἔχοντας σύμφωνο καὶ τὸ νέο Βεζύρη, ἐπολιόρκησε, κατὰ τὶς 5 τὸ βράδυ, τὰ ἀνάκτορα.

Ὅταν ὁ Σουλτᾶνος εἶδε τοὺς γενιτσάρους νὰ ζώνουν τὸ παλάτι, ἐκατάλαβε τὴ σοβαρότητα τῆς καταστάσεως, οἱ παληοὶ φόβοι γιὰ τὴ ζωή του ἀναγεννήθηκαν καὶ λιποθύμησε. Συνῆρθε ὅμως ἀμέσως καί, πέφτοντας στὴν ἀγκαλιὰ τῆς Βαλιδὲ Σουλτάνας, ἐφώναξε :

— Μητέρα μου, σῶσε με !...

Αὐτή, ἔχοντας τὶς διαβεβαιώσεις τοῦ Μουφτῆ, τὸν καθησύχασε. Στὸ μεταξύ, ὁ Μουφτῆς παρουσίασε στὸ στρατὸ τὸν πρωτότοκο υἱὸ τοῦ Ἰμπραήμ, τὸν Μωάμεθ Δ'. Οἱ γενίτσαροι ἐφώναξαν:

— Ζήτω ὁ νέος Σουλτᾶνος !....

Ἔπειτα συνέλαβαν τὸν ἔκπτωτο Ἰμπραὴμ καὶ τὸν ἔκλεισαν στὴ φυλακή, στὴν ἴδια μάλιστα φυλακὴ ποὺ τὸν εἶχε κλείσει τόσα χρόνια ὁ ἀδελφός του !.... Δόξες καὶ ἡδονὲς δὲν ὑπῆρχαν πειὰ γι' αὐτόν. Στὴν ἀπελπισία του, ἀπεπειράθη ν' αὐτοκτονήση, σπάζοντας τὸ κεφάλι του στὸν τοῖχο.... Τέλος, στὶς 17 Αὐγούστου, τέσσερες δήμιοι μπῆκαν στὸ κελλί του καὶ τὸν ἔπνιξαν.

Ὁ Μουφτῆς εἶχε ἐκδικηθεῖ !

ΛΑΪΚΟΙ ΜΥΘΟΙ

ΤΑ ΜΑΤΙΑ ΤΗΣ ΜΑΝΑΣ

Μιὰ φορὰ τὰ πουλιὰ θέλησαν νὰ πάρουν ἕνα δάσκαλο καὶ νὰ μάθουν τὰ παιδιά τους γράμματα. Ἀλλὰ ἐπειδὴ τὰ παιδιὰ ἦσαν κουτὰ καὶ δὲν ἔπιαναν ἀπὸ μαθήματα, ὁ δάσκαλος, γιὰ νὰ τὰ τιμωρήση, τἄκλεινε στὸ σκολειὸ νηστικά.

Μιὰ μέρα ποὺ ἔγινε αὐτό, ἡ Κουκουβάγια πῆρε ψωμὶ καὶ πράθηξε στὸ σκολειὸ γιὰ νὰ τὸ πάη τοῦ παιδιοῦ της.

Στὸ δρόμο τὴν ἀπάντησε ἡ Πέρδικα καὶ τὴ ρώτησε ποῦ πήγαινε. Ἡ Κουκουβάγια τῆς εἶπε πὼς πήγαινε ψωμὶ τοῦ παιδιοῦ της στὸ σκολειό.

Τότε ἡ Πέρδικα τῆς εἶπε :

— Πάρε κ' αὐτὸ τὸ ψωμὶ γιὰ νὰ τὸ πᾶς στὸ παιδί μου ποὺ ναι κλεισμένο μαζὺ μὲ τ' ἄλλα.

— Δὲν τὸ γνωρίζω, τῆς ἀπάντησε ἡ Κουκουβάγια.

— Ἐκεῖνο τὸ παιδὶ ποὺ θὰ ἰδῆς ὠμορφότερο ἀπ' ὅλα, αὐτὸ εἶνε τὸ παιδί μου, τῆς ἐξήγησε ἡ Πέρδικα.

Πῆγε στὸ σκολειὸ ἡ Κουκουβάγια, ἔδωσε τὸ ψωμὶ τοῦ παιδιοῦ της καὶ ζήτησε νὰ βρῆ καὶ τὸ παιδὶ τῆς Πέρδικας.

Κύτταξε ἀπὸ δῶ, κύτταξε ἀπὸ κεῖ, ἀλλὰ δὲν ἔβλεπε κανένα ἄλλο παιδὶ ὠμορφότερο ἀπ' τὸ δικό της τὸ γυιό.

Πῆρε τότε τὸ ψωμὶ καὶ τὸ πῆγε πίσω στὴν Πέρδικα, λέγοντάς της :

— Πάρε τὸ ψωμί σου, κυρά μου, γιατὶ ἐγὼ δὲν εἶδα στὸ σκολειὸ ἄλλο παιδὶ ὠμορφότερο ἀπ' τὸ δικό μου !....

ΤΑ ΕΚΛΕΚΤΑ ΚΑΙ ΤΑ ΕΚΤΑΚΤΑ

ΤΡΙΑ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΣΟΝΝΕΤΑ ΤΟΥ ΡΩΜΟΥ ΦΙΛΥΡΑ

Ὁ ἀγαπητὸς ποιητὴς Ρῶμος Φιλύρας εἶχε τὴν καλωσύνη νὰ μᾶς στείλη ἀπ' τὴν κλινική, ὅπου νοσηλεύεται, τὰ παρακάτω θαυμάσια τραγούδια του, τὰ ὁποῖα λίαν εὐχαρίστως δημοσιεύουμε.

1

Δὲν εἶχα γόητρο, ψυχὴ καὶ νοῦ
νὰ κλείσω στὸ τραγοῦδι τὴν Ἰδέα,
τὴν εἶχε δώσει ὁ Θεὸς ἄλλοῦ
τὴ θεία φωτιά, σὲ γνήσιον Προμηθέα.

Ὅ,τι κ' ἂν εἶπα, πῆγε κουτουροῦ,
ὅ,τι λάξευα δὲν ἐπῆρε θέα
ὑπερόσμια, τοῦειδαν καὶ προτοῦ,
τ' ἀκοῦσαν σὲ παληὰν ὠδὴ καὶ νέα.

Στ' ἀχνάρια τεχνιτῶν θεοτικὸ
ἔφτιασα τὸν Ἑρμῆ, τὴν Ἀφροδίτη,
τὸν Ἔρωτα ἔψαλα μὲ τέλι χαλαρό.

Ἔκρουσα λύρα τυχαίου παροδίτη,
δὲν ἤμουν προβαδοῦρος θρυλικός,
γλύπτης, ζωγράφος, ποιητὴς δημιουργικός.

2

Μόνο τὴν ἴδιά μου ἀγλάισα ψυχὴ
κ' εἶπα μονάχα, στὴν ἐρημωσύνη,
μιὰν ὠδὴν ὁποῦ μέσα μου ἀντηχεῖ
παντοτεινά, ὁλόγειμη ἀπ' ὀδύνη.

Κάποια τραγούδια πού, περβόλι, ἀχεῖ
σὲ μυστικὴ κ' ὁλάνθιστη γαλήνη,
δίχως πρόθεσι ἔργου, στοναχὴ
γεμᾶτα καὶ θανάσιμην εἰρήνη.

Σκοπούς μᾶς πεισιθάνατης λαλιᾶς,
μᾶς παραδείσιας ὥρας τρεμονότες,
παράφωνης, βραχνόκραχτης ἀπελπισᾶς.

Καϋμούς μου γιὰ τὸ μαγεμένο τότες,
ποὺ σκιρτοῦσα, πετοῦσα, σὰν μελίσσι,
στὶς ὠμορφιές, κ' ἡ ζωή μου ἦταν μεθῦσι.

3

Τώρα σιμώνω σπουῦ τάφου τὸν οὐδό :
πάστε με, κλάψτε ὡραῖα μυρολόγια
σπὸ λείψανό μου μὲ θλιφτὴ ἐπωδὸ
μὲ φλογέρα, σὲ λυγμῶν μοτίβο, λόγια.

Βάλτε μου τὸ κουφάρι σὲ κατώγια
ὁποῦ μασκοβολάει κρασὶ παληό,
κεῖ καὶ νεκρὸς ἐγὼ θὰ τραγουδῶ,
σ' οἰμωγές, κοπετούς, γιὰ μάγα ἀνώγια.

Σὰν πεθαμένο ἀηδόνι, φιλομήλα,
σὰν κύκνος, τριξαλοῦδι, γλαῦκα ἀχνή,
θὰ ξαναλάμπω, σὰν δροσιὰ στὰ φύλλα.

Θ' ἀνοίγω στὴν αὐγὴ πλούσια φωνή,
ὅ,τι δὲν εἶπα στὴ ζωή μου θὰ πασχίζω
σ' ἕνα μονότονο σκοπὸ ν' ἀθαναπίζω...

11—6—30

ΣΤΑ ΚΟΙΜΗΤΗΡΙΑ

Στὰ κοιμητήρια εἶν' οἱ σταυροί, σταυροὶ στὸ χῶμα ἐπάνω,
τὰ ὀνόματα κ' ὑψώματα καὶ τὰ σπερνὰ κ' οἱ ἄνθοι,
γλάστρες καὶ πρόσφορα, κεριὰ κ' ἤρθα κ' ἐγὼ νὰ ράνω
τὴ θύμησι τῆς μάνας μου, βουρκῶσαν μου οἱ κανθοί.
Εἶν' ὁ ψαλμὸς ποὺ συγκινεῖ διπλά, καρδιὰ καὶ σθένος,
εἶν' τὰ χαλίκια, ἡ ἐντάφιες κοσμήσεις κ' ὁ καπνὸς
τοῦ θυμιατοῦ ποὺ ἀγευωδᾶ, κ' ὁ ζωντανὸς θλιμμένος,
μαῦρα τὰ πέπλα, πένθιμη ἡ ὀρφάνια κ' ὁ ὀδυρμός.
Εἶνε τὰ δάκρυα ποὺ κυλοῦν θερμὰ κ' ἀπελπισμένα,
εἶνε ἡ ἀπογοήτευσι, βουβὸς ὁ σπαραγμός,
εἶν' ἡ ἐρημιά, τὸ βάραθρο, τὸ ἀπεγνωσμένο κ' ἕνα,
γιὰ τὸν καθένα τὸ ἄσκαφτο μνῆμα, συντελειωμός.

16—11—31

ΠΑΡΑΚΑΙΡΑ

Ἀπὸ κοντά, ἡ ἀγάπες μας ξεφύλλισαν :
τάχα μακριὰ θἄχαν μιὰν ἄλλη μοῖρα ;
Ἤταν μοιραῖα τὰ χείλη ποὺ ξεχείλισαν
πρῶτο των πόθο στ' Ἀπριλιοῦ τὴν τύρα ;
Μὰ σὰν ἡ κρύα πνοὴ τοῦ ὀχροῦ φθινόπωρου
φύσηξε κι' ἔκλεισε τ' ὀχρὸ καλύκι,
σὰν στάχτη ἀσπρίσαν τ' ἄλικα ραδόφυλλα
καὶ σ' ὅλα ἀπλώθη χειμωνιὰ καὶ φρίκη.

10—11—31 ΡΩΜΟΣ ΦΙΛΥΡΑΣ